

Motto:
VĚDĚNÍ JE MOC.

(Francis Bacon)

Úvodní slovo

V návaznosti na tradici pořádání každoročních celofakultních mezinárodních konferencí „Agrární perspektivy“ se koná ve dnech 20. – 21. září 2005 v pořadí již 14. mezinárodní vědecká konference Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze s tematickým zaměřením na znalostní ekonomiku. Aktuální téma letošní konference vytváří širší rámec pro zaměření jednotlivých sekcí a tudíž vytváří dostatečný prostor pro zájem a inspiraci rozhodujícího podílu pracovníků a kateder PEF, jakož i pracovníků sesterských a partnerských institucí, kteří se konference účastní.

Zahájení plenárního zasedání konference je organizačně zajištěno v Kongresovém centru ČZU v Praze (SIC) 20. září 2005 v dopoledních hodinách za účasti zástupců akademické, výzkumné, odborné, správní a podnikatelské sféry z ČR i zahraničí.

Odpoledne v návaznosti na plenární zasedání a v následujícím dni probíhá jednání konference v rámci tematických sekcí či případně subsekcí:

1. Ekonomika
2. Management a marketing
3. Sociální rozvoj venkova
4. Aplikovaná informatika a informační inženýrství
5. Kvantitativní metody
6. Informační technologie
7. Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání
8. Aktuální problémy právní regulace
9. International experience in Agriculture and rural Development
10. Informační a znalostní podpora strategického řízení

Oponované příspěvky cca 230 účastníků mezinárodní vědecké konference, z toho více než dvacet příspěvků od zahraničních participantů z osmi zemí jsou publikovány v klasické tištěné i v elektronické podobě Sborníků prací.

Univerzitní vzdělávání představuje jednu z rozhodujících sil ekonomického rozvoje a současně se stává nenahraditelným střediskem procesu učení ve společnosti. Je nutno zdůraznit, že univerzity (terciární stupeň vzdělávání) se kromě procesu uchování a přenosu vědění a zkušeností, které lidstvo doposud získalo v průběhu historie v oblasti vědy, kultury ap., ve stále větší míře orientují na tvůrčí činnost a rozvoj poznání.

V budoucím světě, jehož charakteristickým trendem je vznikající a dále narůstající dominance zdrojů vědění nad zdroji materiálními, bude význam vysokoškolského vzdělání a odpovídajícího institucionálního zázemí nadále stoupat. Tato skutečnost je důsledkem inovací a zrychlujícího se technologického pokroku a tudíž i rostoucích požadavků na pracovníky s vysokoškolskou kvalifikací.

V globálním prostředí dochází v daném kontextu logicky k silnému tlaku na zvýšení počtu (VŠ) studentů. Souběžně s tím přetrvávají značné nerovnosti v přístupu k vysokoškolskému vzdělávání a kvalitě výuky a výzkumu v rámci vyspělých i rozvojových zemí (řádové rozdíly v podílu VŠ studentů v populaci či výdajích na VŠ studenta ap.) Kromě tradičních funkcí vysokoškolského vzdělávání (výzkum, inovace, výuka a odborná příprava, další vzdělávání, mezinárodní spolupráce, kooperace se subjekty z hospodářské či administrativní sféry ap.) jsou velice přínosnými faktory postavení a úlohy univerzit jejich velice cenné aktivity spočívající v akademické svobodě a institucionální autonomii (nutný předpoklad, nikoliv však záruka vysoké úrovně univerzit). To umožňuje univerzitám účast a nezávislost při diskusích typu „velkých témat“ (témata etická, vědecká, politicko-hospodářská, sociální, udržitelného rozvoje atd.).

Specifickou vlastností univerzit, kterou je třeba uchovat i nadále, je funkce pokladnice lidského dědictví (studnice vědění), která je uchovávána, obnovována a doplňována celou akademickou komunitou. Jako žádoucí se jeví též multidisciplinární prostředí univerzit a širší sepětí se zahraničím a světovým společenstvím ve srovnání s ostatními vzdělávacími strukturami.

V souladu s posláním univerzit je třeba věnovat pozornost a rozvíjet roli otevřené univerzity (sídlo kultury, studium otevřené všem – distanční, celoživotní, využití ICT, kromě profesní přípravy i studium rozvíjející osobnost, týmové formy práce, spolupráce s okolním společenstvím atd.) a zvýraznit účast na debatách týkajících se směřování a klíčových problémů lidského rozvoje v celku.

Podíl „školní“ populace tvoří cca 25% obyvatelstva světa, přičemž veřejné výdaje na vzdělání představují zhruba 5% celosvětového HNP. Tyto průměrné veličiny zakrývají širokou diferenciaci, která odráží nejen nerovnoměrně rozdělené bohatství ve světě, ale i relativně vyšší finanční účast vyspělých zemí ve srovnání s rozvojovým světem.

Závěrem bych chtěl vyjádřit přesvědčení, že tématické zaměření konference, které úzce souvisí s naplňováním funkce univerzit, vytváří inspirativní rámec pro další směřování a rozvoj vědeckovýzkumné a vzdělávací činnosti zúčastněných pracovníků a institucí v delším časovém období.

V Praze 1.9.2005

Prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.
děkan
PEF ČZU v Praze